

STOP FAJČENIU NA ŠKOLÁCH A NA PRACOVISKÁCH

projekty občianskeho združenia Stop fajčenie:

Súťaž nefajčiarskych tried

Prevalencia vystavovania nefajčiarskej populácie tabakovému dymu v prostredí

Nefajčiarske pracovisko

Mgr. Peter Šťastný, Stop fajčenie, občianske združenie
Bojnice, 27.-28.10.2006

Stop fajčeniú, občianske združenie

- # Od roku 2000 je prvá a doposiaľ jediná mimovládna organizácia s celonárodnou pôsobnosťou zameraná na boj proti fajčeniu
- # Program zahŕňa aktivity na **prevenciu fajčenia** (hlavne u školskej mládeže), **ochranu pred pasívnym fajčením**, **prednášky a školenia na školách**, **odvykacie kurzy**
- # Hlavný cieľ - dôkladné uplatňovanie Zákona NR SR č.377/2004 a 465/2005 o ochrane nefajčiarov v SR, podpora národných a medzinárodných programov na kontrolu tabaku
- # Internetová stránka **www.stopfajceniú.sk** - aktuálne informácie, lekárska a právna poradňa, monitoring SK a CZ médií, diskusné fórum, ankety, odkazy na domáce a zahraničné webové stránky
- # Od roku 2005 prepojenie stránky na oficiálny vládny portál Úradu vlády SR - **www.infodrogy.sk** - problematika fajčenia a kontroly tabaku

Stop fajčeniu, občianske združenie

- # V roku 2002 prvý odvykací kurz pre fajčiarov
- # V roku 2002, 2003 - celoslovenská kampaň „Dýchajme čistý vzduch“ a „Nefajčiarsky deň“
- # V roku 2004 - medzinárodná konferencia „Využitie spotrebnej dane z tabaku a podpora zdravia - tvorba akčného plánu“
- # Podpora športu mládeže - v roku 2006 7. ročník Futbalového turnaja prípravkárov v Bratislave pri príležitosti World NoTobacco Day - 31.máj - WHO, v roku 2005 a 2006 medzinárodné jazdecké preteky detí a juniorov v Miloslavove
- # Medzinárodná spolupráca - v rokoch 2004 až 2006 národný koordinátor v 4 projektoch organizácií ENYPAT (European Network on Young People Against Tobacco) a ENSP (European Network for Smoking Prevention)

Škodlivosť **diagnózy** F 17

- # podľa WHO fajčí asi **25%** lekárov a **40%** zdravotných sestier
- # podľa WHO je na svete v súčasnosti asi **1,3 miliardy fajčiarov**, (v SR vyše **1 milióna**)
- # podľa WHO začne denne fajčiť asi **80 - 100 tisíc detí**
- # vo svete zomierajú ročne na následky fajčenia takmer **4 milióny ľudí**, v EÚ viac ako **600 tisíc**, na Slovensku vyše **8000**, každých 10 sekúnd zomrie jeden človek = **za 1 hodinu 360 ľudí!!!!**
- # v rokoch 2020 - 2030 zomrie na následky fajčenia približne **10 miliónov ľudí ročne** (12 % všetkých úmrtí)
- # na svete sa denne vyfajčí asi **14 miliárd cigariet**
- # každá cigareta obsahuje viac ako **700 prídavných látok**, cigaretový dym obsahuje viac ako **4000 škodlivých chemických látok**, z ktorých je asi **40 karcinogénov**

Situácia na Slovensku

- #fajčenie u dospelých starších ako 18 rokov: rok 2000 - 46%, rok 2002 - 40%, rok 2004 - 41%, z toho asi 60% mužov a 40% žien
- #každoročne sa pokúša prestať fajčiť asi 1/3 fajčiarov, s dlhodobou úspešnosťou okolo 2-3%

- #približne 25% mládeže sa zaraduje medzi fajčiarov
- #nefajčiari medzi mládežou do 18 rokov: 2000 - 48%, 2004 - 54%
- #v roku 2003 fajčilo 39% chlapcov a 36% dievčat vo veku 16 rokov
- #aspoň raz sa pokúšalo prestať fajčiť 81% 13-15 ročných (GYTS)
- #vystavenie pasívnemu fajčeniu 69% 13-15 ročných (GYTS)

Súťaž nefajčiarskych tried na Slovensku

14. november 2005 - 28. apríl 2006

Základné ciele projektu:

Prevencia fajčenia a oddialenie prvého experimentovania **mládeže vo veku 10-16 rokov**. Motivácia žiakov, ktorí práve skúšajú fajčiť, aby sa z nich nestali fajčiari. Zlepšenie vzájomnej komunikácie v triedach.

História: v r. 1997, projekt 7 krajín „Európa proti rakovine“

šk. rok 2003/2004 - 15 krajín, **8.000 škôl, 26.530 tried**

šk. rok 2004/2005 - Slovensko sa stáva pozorovateľom

šk. rok 2005/2006 - 18 krajín EÚ, **8.500 škôl, 30.500 tried,**

na Slovensku 1.ročník - **celkovo 109 škôl, 385 tried a 9379 žiakov**

súčasťou súťaže boli aj **4 sprievodné aktivity**: Výtvarná súťaž, Literárna súťaž, Súťaž o najpozornejšieho diváka, Súťaž o najkreatívnejšiu aktivitu v rámci škôl

šk.rok 2006/2007: **20. november 2006 - 6. máj 2007**

Prevalencia vystavovania nefajčiarskej populácie tabakovému dymu v prostredí telefonický výskum - marec 2006

- ✦ vzorka 800 respondentov vo veku **18-60 rokov**, BA a okolie, miera vystavovania nefajčiarov pasívnemu fajčeniu v rôznych prostrediach, spoločný výskum v **9 krajinách EÚ**
- ✦ Domácnosť: v **33%** domácností sa môže niekde fajčiť, v **3,8%** všade. **10,3%** pasívnych fajčiarov sú deti do 17 rokov
- ✦ Škola: na **17%** škôl sa môže niekde fajčiť, **94%** škôl má fajčiarne. **34%** respondentov je pasívnymi fajčiarimi, z toho **27%** do 1 hod.
- ✦ Pracovisko: na **8%** pracovísk sa môže fajčiť všade, na **36%** len na vyhradených miestach, na **81%** sa fajčí vonku. **25%** respondentov je pasívnymi fajčiarimi, z toho **38%** do 2 hod., **32%** viac ako 2 hod.
- ✦ Doprava: **9%** respondentov sa stretlo s fajčením v doprave, z toho **45%** súkromné auto, **42%** autobusová zastávka, **41%** nástupište MHD
- ✦ Voľný čas: najčastejšie miesta pasívneho fajčenia
- **47%** kaviareň, **35%** reštaurácia, **29%** nákupné stredisko

Projekt „Nefajčiarske pracovisko“

Základný cieľ projektu:

Starostlivosť o zdravotný stav zamestnancov a zdravé pracovné prostredie, ochrana pred pasívnym fajčením, pomoc fajčiarom, ktorí chcú prestať alebo aspoň obmedziť fajčenie, budovanie firemného image „Nefajčiarske pracovisko“, postupným znižovaním, obmedzovaním a kontrolou fajčenia na pracovisku

Zvyšovať informovanosť zamestnancov v oblastiach škodlivosti fajčenia, legislatívy, pasívneho fajčenia, možností a dostupnosti odvykania a liečby nikotínovej závislosti, poskytnutie poradenstva, ponuka odvykacích kurzov, odporúčaná Náhradná nikotínová liečba

BOGE Elastmetal, Trnava - začiatok projektu **apríl 2005**

Volkswagen SK, Bratislava - začiatok projektu **máj 2006**

Continental Matador, Púchov - od **1.8.2006** úplné nefajčiarske pracovisko

Ďakujem za **pozornosť**.

Stop fajčenieu, občianske združenie
Krajinská 91, 825 56 Bratislava
www.stopfajceni.sk